

LA REPOBLACIÓ DELS BOSCOS.—LA NECESSITAT

Sens dupte tots estém ab la convicció de que á dures penes queden boscatjes á Catalunya, de que aquell conjunt d' arbres de tota mena tan corpulents y espessos que feyen les delícies de nostres besavis, que may se havien cregut autorisats moral y materialment pera ferlos cap tort, van desapareixent; abans sos propietaris veyen en aquells centenaris arbres quelcom del esperit de sos pares, en son cor hi niuava un fanatich respecte que privava sa destrucció, vegenthi en aquells superbis pins, la silueta de les grandeses catalanes dels temps passats, y materialment, ab egoisme també, els conservaven per que en son sentit práctic sabien millor que nosaltres quanta utilitat produhien, particularment á la Agricultura. Recordo haver conegut en ma infantesa un pagés-propietari, mostra dels demés que aixís pensaven, per res del mon hauría permés ni tan si 's vol, la destrucció d' un pi; llur pairal morada estava assentada entre mitj dels boscos; ¡quin plaer donava lo llevarse á toch d' auba pera fer excursions en aquell dilatat patrimoni que s'extenia desde 'l Plá de les Basses y Santiu y bona part de les montanyes de Begas!; veurer els dilatats horitzons desde aquelles fragositats, sentir el remor acompassat del vent en quins intervals quieta la natura, la deixondavan sobtadament els trets enjegats per els cassadors y lladruchs dels gossos ó les mandroses cansons del baylet que guardava el bestiar; caminavem sens cansarnos per entre tanta varietat de terreno y vegetació, per entre aquells pins centenaris innumerables, per entre arbres colossals quines frundoses copes eixfen orgullosament de variades formes y tons verts, creuhantse llur ramatge pera formar deleitós sostre engendrador de la frescor, retornadora de l' agilitat, puig en prou feina sa espessor, permetía que 'l sol hi filtrés alguns de sos ardents raigs. Que n' eren de rics els propietaris dels boscos, tan sols ab la cria del bestiar y 'l reculliment dels boscalls naturals y de l' espurgueig fet per el boscatger, n' eixien un sens fi de cargues de gavella, y de la brossa y revolls ne surtien moltes tragines. L' hereu d' aquella hisenda pensava com son pare, per lo que no fou extrany que se li alineagés sa inteligencia ab maniatich amor per els arbrats y que tingués mal fi sa vida per causa d' un plet arruinador que l' obligá á la destrucció d' un bosch pera pagar els quantiosos gastos; no tenint valor pera presidir la destrossa, se suicidá ab la mateixa dalla que servía pera l' enderrocament de sos estimats arbres, quedant estirat entre mitj d' ells.